

Informatiebrief aan de Raad

113

Zaaknummer: Z/21/61273
Documentnummer: 280967
Datum: dinsdag 21 december 2021/verzonden 23 december 2021
Onderwerp: Implementatie nieuwe wet Inburgering
Bijlage(n): *Niet van toepassing*

Geachte Raad,

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. Met deze wet krijgt de gemeente een regierol in het inburgeringstraject. Op 1 april 2021 heeft de gemeenteraad het beleidsplan Inburgering vastgesteld. Met deze raadsbrief informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van de implementatie van het beleidsplan ter voorbereiding op de wettelijke taak die per 1 januari 2022 start.

Met de nieuwe wet wordt de regie op het inburgeringstraject verlegd van de inburgeraar zelf (zoals onder de huidige wetgeving het geval is) naar de gemeente. De gemeente krijgt hiermee nieuwe taken en verantwoordelijkheden. In het beleidsplan Inburgering staat omschreven hoe hier lokaal invulling aan wordt gegeven.

Zowel de voorbereiding als de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering wordt gezamenlijk opgepakt met de gemeenten Voorschoten en Wassenaar, waarbij de gemeente Leidschendam-Voorburg optreedt als uitvoeringsorganisatie.

In de afgelopen maanden is er, onder andere in samenwerking met partners, gewerkt om het nieuwe inburgeringsstelsel te ontwikkelen. Hiermee heeft het college invulling gegeven aan de uitgangspunten van het beleidsplan. Dit betekent onder andere dat

- de klantreis van de inburgeraar in kaart is gebracht;
- benodigde nieuwe functies en werkzaamheden zijn vastgesteld;
- de pilot Brugklas succesvol is uitgevoerd; en
- de (subsidie)opdrachten voor voorzieningen zoals de Maatschappelijke Begeleiding, participatieverklaringstrajecten, financieel ontzorgen en begeleiding naar financiële zelfredzaamheid verleend zijn.

Naast de hierboven beschreven uitwerkingen, wordt hieronder een aantal zaken uitvoeriger toegelicht. Het gaat om een toelichting op de invulling van de leerroutes, de verordening en beleidsregels, het lokale aanbod van de inburgeringsvoorzieningen en de financiën.

Invulling leerroutes

Inburgeraars onder de nieuwe Wet inburgering volgen één van drie leerroutes: de B1-route, de Zelfredzaamheids-route (hierna Z-route) of de Onderwijsroute. Een groot onderdeel van de leerroutes is het taalaanbod. Voor dit taalaanbod heeft het college een aanbesteding uitgevoerd.

De aanbesteding voor de B1-route en Z-Route zijn 13 oktober 2021 gegund. *Echt Nederlands* wordt de gecontracteerde taalaanbieder voor de B1-route en *Foxtaal* voor de Z-route. Beide partijen hebben aangetoond te staan voor:

- kwalitatieve taallessen;
- een goede koppeling met de praktijk en (arbeids)participatie;
- een gedegen aanpak voor het omgaan met verscheidenheid;
- een integrale aanpak en nauwe samenwerking met lokale ketenpartners; en

- het bieden van maatwerk.

Voor de Onderwijsroute is er een landelijke discussie gaande waar ook onze gemeente mee te maken heeft. De MBO/HBO/WO-instellingen hebben zich niet ingeschreven op de regionale aanbestedingen. Zij zijn van mening dat deze route niet haalbaar is binnen het budget dat het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. De demissionair minister van SZW heeft recent voor het jaar 2022 een toezegging gedaan voor extra middelen.

De verwachting is dat er voor 1 april 2022 een gecontracteerde partij is voor de Onderwijsroute. Aangezien we weinig tot geen inburgeringsplichtigen in het eerste kwartaal verwachten die dienen te starten met de onderwijsroute, is het risico om geen aanbod te hebben per 1 januari 2022 nihil. Mocht er toch een inburgeraar instromen, dan wordt er overbrugd middels de B1-route.

Beleidsregels en verordening

De hogere regelgeving (Wet, Besluit, Regeling Inburgering) is zeer gedetailleerd en beledt de nieuwe taken bij het college. Het college heeft in beleidsregels vastgelegd hoe zij de nieuwe taken gaat uitvoeren. De beleidsregels bevatten informatie over de verschillende voorzieningen, het nieuwe inburgeringstraject en de rol van het college in het nieuwe inburgeringsstelsel. Met de beleidsregels Inburgering scheidt het college meer duidelijkheid voor inburgeraars, partners en de uitvoering. Deze beleidsregels zijn in december 2021 door het college vastgesteld.

Het is gebruikelijk dat de gemeenteraad bij nieuwe wettelijke taken ook een lokale verordening vaststelt. Voor de nieuwe Wet inburgering is een verordening echter niet verplicht. Het uitvoeren van de nieuwe Wet en de nieuwe taken is volledig mogelijk zonder de lokale verordening.

Voor één onderdeel van onze lokale aanpak is er wel een verordening nodig. Dit betreft het verrekenen van boetes en het voorkomen van schulden. Daarom komt er in 2022 een korte verordening.

De reden voor de vertraagde uitwerking van de verordening is enerzijds omdat het lange tijd onduidelijk bleef of een verordening noodzakelijk of mogelijk was. Anderzijds is er wegens hoge ambtelijke werkdruk, onder andere vanwege de corona-gerelateerde werkzaamheden, geen mogelijkheid om de verordening eerder gereed te hebben.

Lokaal aanbod inburgeringsvoorzieningen

Met het vaststellen van het beleidsplan, heeft de gemeenteraad specifiek aandacht gevraagd voor het lokale aanbod van de inburgeringsvoorzieningen. Het college heeft dit aandachtspunt ter harte genomen en heeft hier verdere invulling aan gegeven. Het uitgangspunt is om de dienstverlening zoveel als mogelijk binnen de gemeentegrenzen op te zetten en gebruik te maken van de samenwerkingen die er al zijn tussen de gemeente en maatschappelijke partners en tussen maatschappelijke partners onderling.

Ook met de aanbestedingen van de leerroutes is dit uitgangspunt meegenomen. Dit heeft erin geresulteerd dat het formeel taalonderwijs ook lokaal wordt aangeboden. Daarnaast dient het participatie onderdeel van de leerroutes zoveel mogelijk ingevuld te worden met het aanbod van lokale organisaties, zoals de bibliotheek en de welzijnsorganisatie. Dit lokale maatwerk en de doorontwikkeling daarvan blijft een aandachtspunt gedurende de uitvoering van de nieuwe wet.

Wat zijn de financiële gevolgen?

Er wordt onderscheid gemaakt in een aantal verschillende budgetten, te weten de uitvoeringskosten en de kosten om de groep onder de Wet inburgering 2013 extra ondersteuning te bieden, de zogenaamde ondertussengroep. Hiervoor ontvangt de gemeente een integratieuitkering. Daarnaast zijn er kosten voor de inburgeringsvoorzieningen, waarvoor de gemeente een specifieke uitkering ontvangt.

Inburgeringsvoorzieningen:

De gemeente ontvangt een specifieke uitkering voor inburgeringsvoorzieningen op basis van een prognose van het aantal asielstatushouders en gezins- en overige migranten in 2022. Gemeenten ontvangen de middelen voor gezins- en overige migranten in één keer voor de gehele inburgeringsperiode van drie jaar. Zie hieronder het overzicht voor het jaar 2022:

	Prognose taakstelling	Prognose # (IP) asielstatushouders	Uitkeringsdeel asiel-statushouders (jaar 1)	# gezins-overige migranten	Uitkeringsdeel gezins- en overige migranten	Totale uitkering 2022
Leidschendam-Voorburg	83	58	€ 456.211	59	€ 35.447	€ 491.658
Voorschoten	28	20	€ 157.314	10	€ 6.008	€ 163.322
Wassenaar	30	21	€ 165.180	19	€ 11.415	€ 176.595

De verwachting is dat de middelen toereikend zijn voor de benodigde voorzieningen:

- Leerroute
- Module Arbeidsparticipatie
- Maatschappelijke begeleiding
- Participatieverklaringstraject
- Inzet van een tolk waar nodig

Uitvoeringskosten

Voor het uitvoeren van de nieuwe Wet Inburgering zal o.a. inzet nodig zijn voor de brede intake, het opstellen van het PIP, het financieel ontzorgen, de voortgang bewaken van de leerroute, inkoop en vormgeving van het beleid en de hierbij benodigde ondersteunende processen. Het budget voor de uitvoeringskosten is als volgt:

Uitvoeringskosten (septembercirculaire 2021)			
	2022	2023	2024
Leidschendam-Voorburg	€ 281.027	€ 309.164	€ 309.164
Voorschoten	€ 81.525	€ 89.688	€ 89.688
Wassenaar	€ 88.199	€ 97.029	€ 97.029
Totaal	€ 450.751	€ 495.881	€ 495.881

De verwachting is dat de uitvoering van de nieuwe wettelijke taak uitgevoerd kan worden met de beschikbaar gestelde budgetten. Dit wordt gedurende de uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak nauwkeurig gemonitord.

Na het vaststellen van het beleidsplan Inburgering, heeft het inburgeringstelsel lokaal vorm gekregen. Het college heeft ervoor gezorgd dat de gemeente de wettelijke taken in 2022 kan uitvoeren. In 2022 wordt er (door)ontwikkeld op basis van de ambities en visie zoals in het beleidsplan vastgesteld. Zo wordt nog gewerkt aan een monitoringsplan, een plan van aanpak voor de ondertussengroep en vindt in de uitvoering een continu verbeterproces plaats. Hiermee borgt het college een kwalitatief en adaptief stelsel, dat de randvoorwaarden biedt voor een succesvolle inburgering in onze gemeente.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.